

Handreiking kwaliteitsbeoordeling onderzoekscholen

Preambule

De door de ECOS erkende onderzoekscholen verzorgen sinds jaren kwalitatief hoogwaardige en gewaardeerde promotieopleidingen als consortia van samenwerkende onderzoekseenheden van de instellingen. Daarnaast verzekeren zij ook vruchtbare grensoverschrijdende onderzoekssamenwerking tussen die eenheden. Nu de promotieopleidingen systematisch in het Standaard Evaluatie Protocol (SEP) zijn opgenomen, wordt de kwaliteitsborging van de onderzoekscholen die werd uitgevoerd door de Evaluatiecommissie Onderzoekscholen van de KNAW (ECOS) overgenomen door de SEP-evaluatiecommissies. Vanaf 1 januari 2015 worden geen nieuwe ECOS-erkenningen meer uitgegeven.

Onderzoekscholen zijn samenwerkingsverbanden van onderzoekseenheden van meerdere instellingen. Er ligt steeds een gemeenschappelijke regeling ten grondslag aan de samenwerking tussen universiteiten in een onderzoekschool, zoals ook in de WHW¹ is vastgelegd. De instellingsbesturen zijn verantwoordelijk voor het besluit tot deelname van hun onderzoekseenheden aan de onderzoekschool en dus ook voor het oprichten, financieren en eventueel beëindigen van de onderzoekschool. In 2013 zijn de VSNU en SODOLA, de belangenbehartiger van onderzoekscholen, tot goede afspraken over deze financiering gekomen. Deze richtlijn voor de financiële vergoeding voor de onderzoekscholen biedt houvast voor de penvoerders en de scholen, maar doet ook recht aan de variatie in omvang en werkwijze.

Deze handreiking omvat de procedure voor de beoordeling van de kwaliteit van de onderzoekscholen.

Beoordeling kwaliteit interuniversitaire onderzoekscholen

1. De penvoerder van een interuniversitaire onderzoekschool is verantwoordelijk voor het instellen van een evaluatiecommissie die beoordeelt of de onderzoekschool naar behoren functioneert. De penvoerder verzekert zich ervan dat de deelnemende instellingen de samenstelling van de evaluatiecommissie ondersteunen.
2. De kwaliteit van de begeleiding en opleiding van promovendi, de bestuurskracht van de interuniversitaire onderzoekschool en de wetenschappelijke kwaliteit van de deelnemende onderzoekseenheden wordt beoordeeld door een onafhankelijke internationaal samengestelde commissie van deskundigen (peer review committee) volgens het Standaard Evaluatie Protocol.

¹ Artikel 8.1 en 9.23.

3. De bestuurskracht van de interuniversitaire onderzoeksschool is verzekerd, indien:
 - a) deze functioneert als zelfstandige organisatie-eenheid
 - b) met een eigen budget- en beheersverantwoordelijkheid
 - c) waarvan de toereikende financiering door de deelnemende universiteiten is gewaarborgd.

4. De wetenschappelijke kwaliteit van een interuniversitaire onderzoeksschool is verzekerd indien deze beschikt over:
 - a) een goede gemeenschappelijke onderzoeksopleiding voor promovendi, en
 - b) vruchtbare onderzoekssamenwerking tussen de betrokken eenheden.

De wetenschappelijke kwaliteit van de deelnemende onderzoekseenheden wordt gewaarborgd door de SEP-evaluaties van die eenheden.

5. De grensoverschrijdende onderzoekssamenwerking is verzekerd als er sprake is van gemeenschappelijke activiteiten van onderzoekers over de scheidslijnen van de deelnemende instellingen heen en voorts voldaan is aan tenminste twee van de volgende kenmerken:
 - a) de activiteiten hebben een interdisciplinair karakter
 - b) de activiteiten worden verricht in internationaal verband en met buitenlandse onderzoeksgroepen
 - c) de activiteiten vinden plaats in wisselwerking met de maatschappij.

6. Het College van Bestuur van de penvoerende instelling formuleert de opdracht voor de evaluatiecommissie ('Terms of Reference') en stelt de evaluatiecommissie in, op basis van een advies van het bestuur van de onderzoeksschool en na raadpleging van de overige betrokken instellingen. Het College van Bestuur van de penvoerder kan van het advies van het bestuur van de onderzoeksschool afwijken als de waarborging van de onafhankelijkheid, de internationale samenstelling of de deskundigheid van de evaluatiecommissie daartoe noodzaakt.

7. De onafhankelijke internationaal samengestelde commissie van deskundigen baseert haar oordeel op een door de interuniversitaire onderzoeksschool te overleggen zelfevaluatie en een feitenonderzoek ter plaatse.

Overgangs- en slotbepalingen

8. Als de ECOS de onderzoeksschool in het verleden voor zes jaar (her)erkend heeft, blijft deze (her)erkenning van kracht tot het moment waarop de onderzoeksschool is geëvalueerd in het kader van het nieuwe SEP.

9. Met ingang van 2015 zal in de stuurgroep Onderzoek en Valorisatie (SOV) van de VSNU eens per jaar een strategisch overleg plaatsvinden over het reilen en zeilen van de landelijke onderzoeksscholen. De stuurgroep nodigt SODOLA, de belangenbehartiger van de onderzoeksscholen, voor deze overleggen uit.